Spionajul românesc în timpul domniei lui Mircea cel Bătrân

Col. (r) Lector. univ. dr. Tiberiu Tănase (https://www.art-emis.ro/col.-r-lector.-univ.-dr.-tiberiu-tanase/)

Art-emis (/art-emis/) 03 Februarie 2019

(/images/stories/istorie/Mircea-cel-Batran.jpg)

În Ţările Române, despre existenţa unor structuri informative cu un grad primar de organizare se poate vorbi încă din timpul lui Mircea cel Bătrân (1386-1418) şi a lui Ştefan cel Mare (1456-1504) în Moldova, fără a omite însă faptul că și alți domnitori au beneficiat de astfel de structuri informative. Dar durata scurtă a domniilor acestora nu a oferit șanse pentru dezvoltarea unor structuri puternice și continue. Activitatea informativă din această perioadă de pionierat este caracterizată prin folosirea iscoadelor, anchetarea prizonierilor, interceptarea curierilor, efectuarea percheziţiilor, dezinformarea etc. Folosirea acestora cu abilitate a făcut în acele vremuri ca aria culegerii informațiilor să fie vastă, agenții siguri iar rezultatele obținute, exacte.

Mircea cel Bătrân - „Principe între creştini, cel mai viteaz şi cel mai ager".

Mircea cel Batrân, este una dintre ilustrele figuri de domnitor al neamului nostru, care în timpul îndelungatei sale domnii (1386-1418), a învins numeroase dificultăti și a opus cotropitorilor o rezistență atat de înversunată, încât a uimit pe toţi cei care i-au cercetat faptele. Inteligența, diplomaţia, fermitatea, dârzenia, curajul și spiritul de abnegaţie cu care a apărat Ţara Românească timp de peste un sfert de veac, au determinat pe cronicarul Leunclavius să afirme în lucrarea sa „Historiae turcorum", că Mircea cel Bătrân a fost, pe durata domniei sale *„Principe între creştini, cel mai viteaz şi cel mai ager".*

Trebuie să precizăm și să subiniem faptul că în documentele vremii nu se fac referi clare la activitatea de informare/spionaj din această perioadă dar se pot trage unele concluzii, cel mai bun exemplu fiind acel amestec al lui Mircea în luptele succesorilor la tronul sultanului Baiazid, sprijinindul pe Musa Celebi. Despre amestecul domnului Tării Românesti în luptele pentru succesiune la tronul rămas vacant dupa moartea lui Baiazid Ildaram (Fulgerul) vorbesc toţi cronicarii şi istoriografii acelor vremuri, dintre care se pot cita cronicarii turci, mare parte dintre aceştia, martori direcți ai acelor evenimente: Arudj Bin Adil, Asik-pasa Zade, Mehmed Nesri, Idris Bitlisi, Lutfi-pasa, Mehmed-pasa Kuciuk Nisandji, Sa' Aded-din Mehmed Hodja-efendi, Mustafa Ali si Hodja Husein**[1]**. Astfel, scopul

urmărit cu tenacitate de Mircea prin ajutorul acordat lui Musa Celebi în vederea înlăturării fratelui său Suleiman și a ocuparii tronului de sultan a fost sesizat corect de către cronicarul turc Mustafa Ali, care l-a sintetizat si l-a exprimat în urmatoarele cuvinte: *„Voievodul Tării Romanești, Mircea, îşi făcuse planul să și-l facă ginere pe Musa şi astfel să domnească după voia lui în țara sa, pe care o conducea ca pe o fiică ascultatoare, iar poporul din acel vilaiet să fie ferit de răutățile acangiilor și nimeni să nu râvnească la țara sa și să nu o calce”***[2]**.

Din toate acestea putem trage o singură concluzie! Mircea cel Bătrân a fost un fin diplomat, capabil în acele vremuri neguroase de a putea analiza situațile interne și externe, amenințările și pericolele, ajutat fiind de o armată de iscoade şi agenţi/spioni. Doar simplul fapt că a domnit peste trei decenii spune multe despre capacitățile marelui domnitor, personalitate de mare intelepciune a epocii, ceea ce nu era frecvent în acele timpuri. Dar *a* avut oare Mircea cel Bătrân structuri informative - un serviciu secret eficient? Da, cu siguranţă că a avut oamenii de care avea nevoie - „*oamenii măriei sale*”! Fiindcă, mijloacele utilizate, descrise extrem de bine de către cronicarii turci si nu numai, în vederea realizării scopurilor sale şi spre binele Tării, concretizate prin:
- urmărirea prin iscoade a desfăşurării luptei dintre urmașii lui Baiazid;
- calculul posibilitătilor fiecăruia de a ocupa tronul în raport cu simpatia norodului, a boierimii și a oştirii;
- cunoaţterea legăturilor prin intermediul cărora se putea trata cu cel preferat, dar și ajutorul acordat acestuia pentru înfrângerea adversarului şi ocuparea tronului etc.**[3]**.

Toate acestea ne demostrează o foarte bună organizare, o analiză a informațiilor și nu în ultimul rând, capacităţi de prevenire și anticipare a evoluțiilor viitoare ce numim astăzii, estimări, prognoze, predicții, și reprezintă obictivele strategice ale oricărui serviciu de intelligence. Desigur asemenea actiuni nu se puteau face de către diletanți, ci doar de către oameni foarte bine pregătiți, și devotați, adevărați profesioniști. A beneficiat oare Mircea cel Batran de aportul unor „specialiști”?**[4]**. Oamenii care furnizau informații despre pretendenții la tron, fie se aflau în prejma lor fie culegeau informații de la alte persoane aflate în apropiera lor**[5]**. În acest sens cronicarul turc Mehmed Nesri, afirmă: *„El, Mircea, a trimis un om şi scrisoare lui Musa. Când solul a sosit la Isfendiar, acesta la rândul sau, l-a trimis la Karaman-oglu. Vestindu-l pe Musa Celebi despre tot ce spusese în scrisoare beiul Ţării Româneşti, Musa s-a bucurat foarte mult şi a zis: „Adevăratul scop era de fapt acesta”. Pornind de acolo Musa a venit în Ţara Românească cu o corabie”.* Iar Cronicarul Mustafa Ali, afirmă: *„Voievodul Mircea, care aflase dinainte de sosirea prințului, l-a întâmpinat cu bucurie şi cu mare alai, primindu-l cu mare cinste și i s-a supus, dându-i tot felul de peșchesuri”.*

Extrasele din aceste documente dovedesc faptul ca Mircea cel Bătran *„avea capacitatea de a urmării îndeaproape și chiar de a influența, prin agenții săi (se pare că printre aceţtia se numara si un anume Azeb-bei, unul dintre slujbaţii apropiaâi ai lui Musa-bei), evenimentele din Imperiul Otoman”***[6]**.

Voievodul, Mircea, cu ajutorul agenţilor săi, s-a straduit să întrețină permanent focul luptelor pentru putere din interiorul Imperiului Otoman. El era convins că forţele otomane vlăguite în astfel de acțiuni vor slăbi presiunea asupra Tării sale. Deși, nu există documente din care să rezulte anumite reglementări, atribuții sau competențe foarte clare ale unor dregători și structuri care să aibă sarcini informative efectele acțiunilor lui Mircea siguranța din batălii, incursiunile și acțiunile din spațiul extern presupune existenta unor informații permanenete pe baza cărora se bazau deciziile domnitorului. Deci, putem afirma cu certitudine că Mircea cel Bătrân era un domnitor care a ştiut să folosească arma informațiilor - a inteligenței!

----

[1] C Neagu , D Marinescu, R Georgescu, Fapte din Umbră, Editura Politică, București, 1975.p 49. George GMT 23 decembrie 2011 - 16:21enigme, Eroii Romaniei, Inteligenta romanilor, Istorie, Mari Români, Servicii Secrete https://www.rumaniamilitary.ro/razboiul-nevazut-in-spatiul-romanesciv

(https://www.rumaniamilitary.ro/razboiul-nevazut-in-spatiul-romanesciv)
[2] C Neagu, D Marinescu, R. Georgescu, op cit. 49 .
[3] Ibidem p. 50 .
[4] George GMT, op. cit
[5] Marian Ureche, servicii Secrete , vol I, p. 51, editura Paco, 1993.
[6] George GMT, op. cit

Evaluare: ★ ★ ★ ★ ☆

© 2019 ART-EMIS